

Lopfjølín í tryggja legu

Bjørghild Djurhuus
Forkvinna í trivnaðarnevnd
Tórshavnar býráðs

Tað er ein veruleiki, at tað er fleiri børn og ung í Tórshavnar kommunu, sum gevast at ganga í skúla, áðrenn tey eru liðug við fólka-skúlan. Hetta er oftast av sosialum ella sálarligum avbjóðingum, at skúlin kennist ov tungur.

Gjøgnum vanligu skúlaskipanina kunnu hesi fáa tilboð um heima- og sjúkraundirvísing. Ofta eru hesir næmingar, gjarna í framhaldsskúlaaldri, eisini knýttir at barnaverndartænastuni, sum kann seta ymsar fyriskipanir í verk.

Í 2013 vórðu stig tikin til tóku

samskipa tilfeingið, ið ávikavist skúlaverkið og barnaverndartænastan frammanundan longu hava í ymsu skipanunum. Verkætlanin fekk heitið Lopfjølín.

Aftur í skúla

Tað er ein sannroynd, at børn, sum ikki megna fólka-skúlin, hava vánaligar fortreytir at klára seg seinni í livinum. Mál fyri Lopfjølina er tí, at tann ungi aftur kann fara í sín vanligu skúla og gera skúlagongdina lidna, og í øðrum lagi, um hetta ikki eydnast, at kunna klára fráfar-ingarroyndina hjá fólka-skúlanum gjøgnum Lopfjølina.

Hetta verður gjørt við námsfrøðiligum stuðli, sálarligari og kropsligari umsorgan, hjálp við skipan av gerandisdegnum, stuðul

til frítíðarítriv, starvsvenjing og fyribyrgjandi tiltøk v.m., og sjálvandi eisini undirvísing.

Royndirnar hava verið avbera góðar. Í flestu for-um eydnast at fáa tey ungu at fara aftur í vanligu skúlan ella at taka próvtøkurnar soleiðis, at tey í dag eru farin víðari í annað skúlatilboð.

Trivnaðarnevndin játtað figging

Leikluturin hjá trivnaðarnevndini í Tórshavnar býráð hevur serliga verið við figging at tryggja tann námsfrøðiliga stuðulin til tey ungu, sum eru við í Lopfjølini. Námsfrøð-ingurin stuðlar teimum ungu at koma til undirvísing, heldur tey ungu til og ger eitt miðvíst arbeiðið við at motivera tey til undirvísing,

umframt at tey eisini stuðla undir, at hvør dagur kennist góður og íbirtir vón um eina framtíð.

Ein orsök til, at Lopfjølín eydnast so væl, er helst, at hetta serstaka skúlatilboðið ikki fer fram í skúlanum ella heima, men í einum meira kreativum og ungum umhvørvi í Margarinfabrikkini í miðbýnum. Leikluturin hjá námsfrøðingunum, teirra hegni at arbeiða saman við teim ungu, kann ikki undirmetast.

Ein onnur týðandi orsök er eisini samstarvið millum skúlaskipanina og barnaverndartænastuna. Tað er sannroynd, at samskipaðar fakligar kreftir røkka longri, eisini í hesum føri.

Sum forkvinna í trivnaðarnevndini havi eg fylgt væl við hesari verkætlan frá byrjani og saman við trivnaðarnevndini játtað figg-

ing til tann námsfrøðiliga partin av verkætlanini.

Nú varð Lopfjølín komin til eitt vegamót, har støða skuldi takast til at skipa Lopfjølina meira fast, tí tørvurin er áhaldandi har. Eg kann fegnast um, at býráðið í sambandi við figgjarætlanina 2016 hevur játtað figging til Lopfjølina eisini næsta ár.

Lopfjølín er komin í tryggja legu til gagns fyri tey ungu, sum við hesum tilboðið fáa ein eyka møguleika at vinna sær førleikar og royndir til framhaldandi útbúgving ella starvsleið.

Samgongan varp eitt neyðaregg

Ístaðin fyri givnu lyftini hjá vinstrasamgonguni áðrenn valið, um at spræna pening javnt og solidariskt út í hvønn krók í landinum, so fer samgongan nú ístaðin út í hvønn krók í landinum eftir meir peningi. Samstundis sum teir geva við aðru hondini, taka teir alt innaftur við hinari.

Elsebeth Mercedis Gunnleygsdóttur
Løgtingskvinnu.

Gjaldið til heilsu-trygd og barsilsgrunn hækkar. Tinglýsingin hækkar og við tí verður uppافتur tyngri at seta búgv. Gjaldið til samhaldsfasta hækkar. Avgjaldið á bensin og diesel hækkar.

Kringsvarpsgjaldið verður lagt í skattin fyri at taka meir pengar inn til almenna nýtslu. Hendan umlegging rakar serliga hart stórar familjur.

Vegskatturin hækkar og rakar hetta eisini ungu barnafamiljurnar, sum hava keypt sær størri bil fyri at hava pláss fyri børnum, barnavogni o.ø. tí familjur við børnum hava ofta meir viðføri.

Øll, sum arbeiða í útlandinum verða skattaði har tey arbeiða, og nú ætlar samgongan at skatta hesi í Føroyum eisini. Hetta merkir stóra skattahækking til lág- og miðallønt, t.d. sjúkrarøktarfrøðingar, timburmenn og elektrikarar.

Samdøgursfrádrátturin verður eisini avtikin. Hetta merkir munandi skattahækking til tey, sum sigla við norskum fiskiskipum

Lyftisbrot

Avgjældini og skatturin hjá samgonguni raka øll lág og miðallønt, pensionistin, einliga forsyrgj-aran og fólk í fátækkraváða, summi meir og onnur minni. Sera ússaligt og vánaligt og vit kunnu kalla tað lyftisbrot, tá vit minnast aftur á valstríðið og gyltu vallyftini hjá sitandi samgongu.

Rokningin til vinnuna

Rokningin frá samgonguni til vinnuna fer í størstan mun í Eysturoynna, Norðoyggjar og Suðuroynna, tí vinnan er í størstan mun samlað her. Tí verða tað hesi økini sum skulu rinda størsta partin av rokningini frá sitandi samgongu. Kommunurnar har koma við hesum inntrivi at missa inntøkur. Vit kunnu tí siga, at ístaðin fyri at spræna pening javnt og solidariskt út í hvønn krók í landinum, so fer samgongan nú ístaðin út í hvønn krók í landinum eftir meir peningi.

Hægsta miðalinntøkan

Samlað sæð kunnu vit siga, at økið við hægstu miðalinntøkuni pr. persón rindar minst til rokningina frá samgonguni. Her er langt frá lyftunum um eitt meir solidariskt og rættvísari samfelag. Her er langt frá orðum til veruleika.

Høvuðslinjan er, at vinnan skal rinda meir. Rokningin fyri vallyftini eru send vinnuni.

Tað er góður sosialistiskur politikkur at halda vinnuni niðri á knøunum við skattum og avgjældum. Lítið er tað vert um hønna, sum verpir gulleggini verður dripin í skatti og avgjældum og ikki megnar at verpa fleiri gullegg.

Tá verður enn minni eftir, eisini til Palliba og Marsannu.

Trúgv og Ting

Thorbjörn Brochs

Oddagreinin í Trúboðanum nr. 22 endar soleiðis: “Vónandi verður hjúnaðandi áhaldandi vart við lóg.”

Eg eri ikki sannfördur um, at ein kann fáa bæði í posa og sekk. Í Sosialinum 25.september í ár hevði Helgi Abrahamsen eina grein, har hann vísti á, at tað verður “alt ella einki.” Sjálvt um Helgi ikki skrivaði tað við egnum orðum, so merkir tað, sum eg havi fatað tað, at um nýggja lógaruppskotið fer ígjøgnum, so kann Fólkakirkjan ikki nokta at víga samkynd. Grundin er, at hon ikki hevur lurtað eftir Luther, sum segði, at Lögtingið og Fólkakirkjan ikki skuldu sova í somu song. Kirkjan er almenn, og mær vitandi er löggávan eisini almenn. Og sjálvt um tey samkyndu sum bólkur eru sum onnur fólk, so hava tey millum sín eina Talibanrørslu, sum ikki virðir Kirkjuni. Og tá havi eg ikki nevnt fimta-kolonnarar í Kirkjuni.

Lögtingið skal ikki stýrast av Kirkjuni ella øðrum samkomun, men tey fólkavaldu hava eitt demokratiskt mandat til at atkvøða sum tey halda er rætt. Annars kunnu vit ikki kalla tað fólkaráði. Tú skalt ikki hoyra til ávísar trúarskipan fyri at hava

atkvøðurætt. Lógir sum verða samtyktar í Lögtinginum eru landsins lógir, antin tær eru sum tú ynskir, ella sum onkur annar ynskir.

Fyri nøkrum árum síðani skrivaði eg eina grein, har eg skeyt upp, at Lögtingið skuldi bjóða Fólkakirkjuni loysing frá landinum. Hon skuldi fáa minkandi figgjarstuðul gjøgnum fimmtan ár, meðan hon stigvíst lagaði seg til nýggju stöðuna. Eg tók sjálvur stöðu út frá tí uppskoti, sum Anfinn Kallsberg og Högni Hoydal lögdu fram, um hvussu Føroyar skuldi fáa fullveldi. Eg helt tað vera eitt gott uppskot. Kirkjan kann ikki blakast út í kuldán, hon má fáa tíð at fóta sær, so Poul Nyrup Rasmussen má ikki avgera Kirkjunnar framtíð. Men fullt sjálvræði átti hon at fingið longu tá hon varð stovnað sum ein føroysk kirkja. Hon er høvuðsumboðið fyri tey kristnu í Føroyum.

Tað er gott, at vit framvegis hava blöð, har ymisk sjónarmið hava atgongd. 25.september var eisini annað áhugavert at lesa í Sosialinum. Hygg eftir.